

รายงานการประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

นัดพิเศษ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗

วันจันทร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสายลม ๑๑๒๑ อาคารอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๑. ศาสตราจารย์คลินิกสรณ บุญใบชัยพฤกษ์	ประธานกรรมการ	ประธานการประชุม
๒. พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ หรัยเจริญ	กรรมการ	
๓. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. พิรงรอง รามสูต	กรรมการ	
๔. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	กรรมการ	
๕. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ศุภชลาศัย	กรรมการ	
๖. พลตำรวจเอก ดร. ธีรยุทธ เพระาสุนทร	กรรมการ	
๗. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพ ภูริวิกรัยพงศ์	กรรมการ	
๘. นายไตรรัตน์ วิริยะศิริกุล	รองเลขาธิการ	รักษาการแทนเลขาธิการ กสทช.
ทำหน้าที่เลขานุการ

เจ้าหน้าที่การประชุม

๑. นางสาวอรดา เทพยาน	ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานบริหารองค์กร
๒. นายภูมิภัส พลการ	ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๓. นางธัญพร เปาทอง	ผู้อำนวยการส่วน ประจำสำนักงาน รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักประธานกรรมการและการประชุม
๔. นางสาวสุรัชฌา พรเวโรจน์	ผู้อำนวยการส่วน สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๕. นางสาวสุนัน โชคสิทธิกร	ผู้อำนวยการส่วน สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๖. นายณพ อังคะสุวพลา	ผู้อำนวยการส่วน สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๗. นายบุญยิ่ง โหมตเทศน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประชุม
๘. นางนภาพร เก่งสาร	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๙. นางสาวสุชญา สดศรี	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๑๐. นางสาวจุฑาสินี คำบำรุง	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม

๑๑. นางสาวธันมพร สมนาม	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๑๒. นางสาวพิชชาภา ต่ายทอง	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๑๓. นางสาวพรวิไล แจ่มมณี	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับกลาง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลเอกกิตติ เกตุศรี	ที่ปรึกษาประจำประธาน กสทช.
๒. พลเอกสิทธิชัย มากบุญชูร	ผู้ปฏิบัติงานประจำประธาน กสทช.
๓. นายธนานันต์ ดวงฉวี	ผู้ปฏิบัติงานประจำ กสทช. ต่อพวงค์ฯ
๔. นายเสน่ห์ สายวงศ์	วิศวกรเชี่ยวชาญพิเศษ
๕. นางสาวพุลศิริ นิลกิจศรานนท์	ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการโทรคมนาคม
๖. นายณัฐวุฒิ อัจปรุ	ผู้อำนวยการสำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร
๗. นางพฤษชาด แมนมนตรี	ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๑
๘. นายรัฐธีร์ รังสีกมลวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการ
ในกิจการโทรคมนาคม
๙. นางสาวศิริรักษ์ เสมาเงิน	ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒
๑๐. นางสาววรรณรัตน์ กิจภากรณ์	ผู้อำนวยการส่วน รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
โทรคมนาคม
๑๑. นางสาวศรีสุดา พรหมมานุวัตติ	ผู้อำนวยการส่วน สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร
๑๒. นางสาวพรรณนิภา สีใส	ผู้อำนวยการส่วน สำนักการอนุญาตประกอบกิจการ
โทรคมนาคม ๑

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๓๐ น.

ประธาน กล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ : รับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๓ : เรื่องเสนอเพื่อทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๔ : เรื่องที่ค้างพิจารณา

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ : รายงานผลการตรวจสอบและผลการพิจารณาเปรียบเทียบข้อเสนอสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก : ดบ. (เอกสารลับ) (จำกัดจำนวนผู้เข้าฟัง)

สำนักงาน กสทช. เสนอเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและผลการพิจารณาเปรียบเทียบข้อเสนอสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ให้ที่ประชุมพิจารณา โดยสำนักงาน กสทช. ได้ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการประเมินเพื่อการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินฯ ได้มีการประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ พิจารณาจัดทำเกณฑ์ประเมินในแต่ละหัวข้อย่อย และเกณฑ์การตัดสินข้อเสนอเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อเสนอของผู้ขอรับอนุญาต ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ พิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของแบบคำขอรับอนุญาต พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่ยื่นในการขอรับอนุญาต และครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ พิจารณาตัดสินข้อเสนอของผู้ขอรับอนุญาต โดยได้เชิญผู้สังเกตการณ์จาก ๓ หน่วยเข้าร่วม ได้แก่ องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. (กตป.) ตามที่ที่ประชุม กสทช. ได้เคยให้คำแนะนำไว้ แต่ว่าอาจด้วยระยะเวลา กระชั้นชิดจึงมีเฉพาะ กตป. ที่เข้าร่วมมาสังเกตการณ์

๒. การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต โดยคณะกรรมการประเมินฯ ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตตามข้อ ๖ และข้อ ๙ (๑) ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ซึ่งบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ผู้ขอรับอนุญาต มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๖ ของประกาศฯ ในส่วนที่ ๒ การตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของแบบคำขอรับอนุญาต เอกสารหลักฐาน และข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาตตามที่กำหนดในข้อ ๗ (๑) ข้อ ๙ (๑) และข้อ ๑ ข้อ ๒ ของภาคผนวก ข ท้ายประกาศฯ โดยบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ได้ชำระค่าพิจารณาคำขอรับอนุญาต จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทเรียบร้อยแล้ว และได้ยื่นแบบคำขอรับอนุญาต เอกสารหลักฐาน และข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาตถูกต้องและครบถ้วนกรณีตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก และส่วนที่ยื่นไม่ครบถ้วนในกรณีตำแหน่งวงโคจร ๕๑ องศาตะวันออก

๓. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอของผู้ขอรับอนุญาต โดยกำหนดให้ต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม และกำหนดให้น้ำหนักรวมทั้งหมดเท่ากับร้อยละ ๑๐๐ โดยในประกาศฯ กำหนดความพร้อมในการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม น้ำหนักร้อยละ ๔๐ ประสบการณ์ในการประกอบกิจการหรือดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม น้ำหนักร้อยละ ๒๕ ความสามารถด้านการเงินและข้อเสนอการวางหลักประกันการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม น้ำหนักร้อยละ ๒๐ และข้อเสนอผลตอบแทนให้แก่รัฐ น้ำหนักร้อยละ ๑๕ โดยผู้ยื่นข้อเสนอต้องผ่านเกณฑ์การพิจารณาทั้ง ๔ ข้อ โดยในแต่ละรายข้อต้องผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๔. การพิจารณาข้อเสนอของผู้ขอรับอนุญาต ตามข้อ ๘ ข้อ ๙ (๓) และภาคผนวก ค ท้ายประกาศฯ เป็นดังนี้ (๑) ณ ตำแหน่ง ๕๐.๕ องศาตะวันออก โดยบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ผู้ขอรับอนุญาตในแต่ละรายข้อผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐) จึงผ่านเกณฑ์การพิจารณาตามที่กำหนดไว้ในประกาศฯ คณะกรรมการประเมินฯ จึงดำเนินการต่อรองข้อเสนอนี้ต่อไป (๒) ณ ตำแหน่ง ๕๑ องศาตะวันออก เนื่องจากบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ไม่ผ่านการพิจารณาความถูกต้องและครบถ้วนของแบบคำขอรับอนุญาต เอกสารหลักฐาน และข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาตตามหลักเกณฑ์การอนุญาต คณะกรรมการประเมินฯ จึงไม่พิจารณาข้อเสนอตามเกณฑ์การตัดสินที่กำหนดไว้ในประกาศฯ และ (๓) ณ ตำแหน่ง ๑๔๒ องศาตะวันออก ข้อเสนอของบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ผู้ขอรับอนุญาตในแต่ละรายข้อผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐) จำนวน ๒ หัวข้อ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำจำนวน ๒ หัวข้อ ดังนั้น ข้อเสนอของผู้ขอรับอนุญาตในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่ง ๑๔๒ องศาตะวันออก ของบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด จึงไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาตามที่กำหนดไว้ในประกาศฯ

๕. ข้อเสนออื่นๆ ที่ผู้ขอรับอนุญาตเสนอเพิ่มเติม ณ ตำแหน่ง ๕๐.๕ องศาตะวันออก ซึ่งผู้ขอรับอนุญาตสามารถเสนอข้อเสนออื่นๆ เพิ่มเติมได้ โดยไม่มีผลต่อการพิจารณาอนุญาตและการให้คะแนนตัดสิน โดยข้อเสนออื่นๆ ทั้งหมด ๕ ข้อ ซึ่งคณะกรรมการประเมินฯ ได้นำข้อเสนอไปเจรจาต่อรองโดยบริษัทฯ เสนอเพิ่มเติมทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจาในวันที่เจรจาต่อรองเพิ่มอีก ๒ ข้อ รวมเป็น ๗ ข้อ ดังนี้ (๑) เรื่องกำหนดเวลาการพิจารณาอนุญาตสิทธิ โดยขอให้ กสทช. แจ้งยืนยันการอนุญาตภายในวันศุกร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ (๒) ขอเปลี่ยนแปลงแผน/เงื่อนไขของบริษัท STI โดยให้ STI เปลี่ยนแปลงแผนการนำดาวเทียมไทยคม 9A ไปให้บริการที่ตำแหน่ง ๕๐.๕ องศาตะวันออก (๓) การวางและคืนหลักประกัน โดยคืนหลักประกันที่ตำแหน่ง ๕๐.๕ องศาตะวันออก หลังจากนำดาวเทียมรักษาวงโคจรแล้ว และที่ ๑๔๒ องศาตะวันออก เมื่อเจรจานำดาวเทียมของผู้ประกอบการอื่นได้สำเร็จ (๔) ข้อเสนอสิทธิในการคืนสิทธิ หลังได้รับคืนหลักประกันแล้ว หากไม่สามารถรักษาวงโคจรตลอดระยะเวลาการอนุญาตได้จึงขอคืนสิทธิล่วงหน้า ๖ เดือน โดยไม่มีโทษปรับ (๕) บริษัทที่เข้ารับสิทธิ ให้บริษัทลูกของ บมจ. ไทยคม ที่จะตั้งใหม่มารับสิทธิแทนฯ ที่ตำแหน่ง ๕๑ องศาตะวันออก และ ๑๔๒ องศาตะวันออก (๖) การวางและคืนหลักประกัน โดยเพิ่มเติมการวางหลักประกันฯ การรักษาสิทธิฯ ณ ตำแหน่ง ๕๑ องศาตะวันออก (๑ ล้านบาท) และเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ณ ตำแหน่ง ๑๔๒ องศาตะวันออก จากผู้ประกอบการดาวเทียมจีนเป็นผู้ประกอบการอื่นๆ และ (๗) เงื่อนไขการจัดทำประกันภัย โดยขอยกเว้นการจัดทำประกันภัยความเสี่ยงทุกชนิด (ตามข้อ ๒๖) เนื่องจากดาวเทียมไทยคม ๙A ที่จะนำมาเป็นดาวเทียมเก่าที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้

๖. ผลการตรวจสอบและพิจารณาของคณะกรรมการประเมินฯ ๑) บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด สมควรเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้ (๑) บริษัทฯ ตกลงจัดสรรช่องสัญญาณดาวเทียมสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ให้แก่ภาครัฐ จำนวนไม่เกิน ๑ TPE (๓๖ MHz) โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายตามที่มีการร้องขอและมีช่องสัญญาณที่สามารถให้บริการได้ (๒) เงื่อนไขเพิ่มเติมอื่นๆ ตามที่ กสทช. เห็นสมควร โดยพิจารณาจากข้อเสนออื่นเพิ่มเติมและผลการเจรจาต่อรอง ๒) ไม่มีผู้สมควรได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๑ องศาตะวันออก เนื่องจากบริษัทฯ ยื่นแบบคำขอรับอนุญาตเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาตไม่ครบถ้วน และ ๓) ไม่มีผู้สมควรได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๔๒ องศาตะวันออก เนื่องจากข้อเสนอของบริษัทฯ ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำ จำนวน ๒ หัวข้อ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำ จำนวน ๒ หัวข้อ ดังนั้น ข้อเสนอของบริษัทฯ จึงไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาตามที่กำหนดไว้ในประกาศฯ

ในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางในประเด็นสำคัญ ดังนี้ กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ฯ อภิปรายในประเด็น ดังนี้ ๑) การเปลี่ยนแปลงแผนการให้บริการดาวเทียมของ บริษัท สเปซ เทค อินโนเวชั่น จำกัด (STI) ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ตามประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (package) ตามข้อเสนอของบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด จะมีผลกระทบต่อมติที่ประชุม กสทช. ที่ได้อนุมัติให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและแผนการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้บริการในตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออกหรือไม่อย่างไร โดยส่วนตัวเห็นด้วยที่จะต้องย้ายดาวเทียมไทยคม ๙A ไปที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก เพื่อรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม แต่มีความกังวลเรื่องผลกระทบต่อผู้บริโภคที่ใช้บริการของดาวเทียมไทยคม ๔ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition) เนื่องจากตามแผนเดิม ดาวเทียมไทยคม ๙A เป็นส่วนหนึ่งของแผนในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ดังนั้น อาจจะต้องเพิ่ม Capacity ของดาวเทียมต่างชาติ หรือมีมาตรการอื่นใดที่จะเสนอในภายหลัง จึงขอให้สำนักงาน กสทช. สร้างความมั่นใจว่า STI จะมีการเสนอมาตรการตามมาในภายหลัง เพื่อไม่ให้เกิดการอนุมัติของ กสทช. ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว ๒) เมื่อดาวเทียมไทยคม ๙A เปลี่ยนไปให้บริการที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก เห็นว่าควรกำหนดเงื่อนไขให้บริษัท สเปซ เทค อินโนเวชั่น จำกัด ยังคงมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามเงื่อนไขการใช้ช่องสัญญาณ สำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State use and Public Services) บนดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ตามประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยต้องไม่มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ และเงื่อนไขอื่นๆ ให้ครบถ้วนเช่นเดิม

สำนักงาน กสทช. ได้ชี้แจง ดังนี้ ๑) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่กระทบต่อการรักษาสีสิทธิในตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก เนื่องจากมีดาวเทียมไทยคม ๔ ของบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ให้บริการจนถึงปี ๒๕๖๙ และก่อนที่ดาวเทียมไทยคม ๔ จะยุติการให้บริการ STI ได้มีแผนการส่งดาวเทียมไทยคม ๙ และไทยคม ๙A ซึ่งเป็นดาวเทียมดวงเล็กขึ้นให้บริการ ก่อนที่จะนำดาวเทียมไทยคม ๑๐ ซึ่งเป็นดาวเทียมดวงใหญ่ขึ้นสู่วงโคจรในปี ๒๕๗๐ รวมทั้งยังได้มีการเจรจากับดาวเทียมต่างชาติ (KOREASAT ของบริษัท KT sat) เพื่อรองรับการเพิ่ม Capacity ให้เพียงพอ ณ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม ๑๑๙.๕ องศาตะวันออกด้วย ๒) บริษัทฯ รับทราบประเด็นทั้งสองประเด็นนี้แล้ว

อย่างไรก็ดี สำนักงาน กสทช. จะกำกับโดยการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า การดำเนินการของบริษัทฯ ในการย้ายตำแหน่งให้บริการของดาวเทียมไทยคม ๙A จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ของ STI และไม่กระทบต่อผู้ใช้บริการ ณ ตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ อภิปรายว่า เมื่อคราวการประชุมตำแหน่ง วงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ตามข้อ ๓๐ ของประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (package) กำหนดให้ผู้ใช้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State Use and Public Services) ของดาวเทียมในแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียมที่ได้รับอนุญาต แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงให้ดาวเทียมไทยคม ๙A ไปให้บริการที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออกแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบให้แน่ใจได้ว่าดาวเทียมไทยคม ๙ ที่ให้บริการ ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก จะสามารถจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐได้ เนื่องจากเมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขแล้ว หากนำดาวเทียมต่างชาติ มาให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐตามที่รัฐร้องขอ นั้น เห็นว่าอาจจะขัดต่อประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ได้

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในตำแหน่ง ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก กำหนดเงื่อนไขไว้ว่า เมื่อมีดาวเทียมขึ้นให้บริการในตำแหน่งนี้ ก็จะต้องจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งแต่เดิมหากดาวเทียมไทยคม ๙A ขึ้นให้บริการที่ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ดาวเทียมดังกล่าวจะถือเป็นดาวเทียมของ STI เนื่องจากเป็นการซื้อขาดเพื่อส่งขึ้นให้บริการและทำให้สวมสิทธิที่ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออกได้ทันที หลังจากนั้นจึงอาจนำดาวเทียมดวงอื่นมาสวมสิทธิเพิ่ม โดยจะต้องมีการส่งดาวเทียมไทยคม ๙A ขึ้นให้บริการก่อน จึงจะจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐได้ แต่เนื่องจากในขณะนี้ไม่มีดาวเทียมไทยคม ๙A ในตำแหน่งดังกล่าว ดังนั้น ภาระในการจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐจึงไปอยู่ที่ดาวเทียมไทยคม ๙ และไทยคม ๑๐ โดยในปัจจุบันยังถือว่า STI ไม่มีดาวเทียมเป็นของตนเองขึ้นให้บริการ และการย้ายดาวเทียมไทยคม ๙A ไปที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออกนั้น บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ยินดีที่จะจัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ประธาน กสทช. สอบถามสำนักงาน กสทช. ว่า การเปลี่ยนตำแหน่งดาวเทียมไทยคม ๙A จากตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ไปที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก จะเริ่มเมื่อใด และใช้ระยะเวลาเท่าใด โดยสำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า ใช้ระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน โดยในปัจจุบันดาวเทียมดังกล่าวไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก หากแต่อยู่ระหว่างตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ และ ๕๐.๕ องศาตะวันออก

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ อภิปรายว่า เนื่องจากมีระยะเวลาเพียงหนึ่งเดือนในการหาดาวเทียมขึ้นให้บริการ การนำดาวเทียมไทยคม ๙A ขึ้นให้บริการที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก จึงมีความสมเหตุสมผล แต่เนื่องจาก กสทช. ได้มีมติที่ประชุมในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ วาระที่ ๖.๒ การกำหนดระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การอนุญาตและการปรับปรุงเงื่อนไขการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม และการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และตั้งสถานีดาวเทียมภาคพื้นดินสำหรับข่ายงานดาวเทียม

THAICOM-IP1 ซึ่งใช้งานกับดาวเทียมไทยคม ๔ ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ตามบทเฉพาะกาลข้อ ๔๑ ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ไปแล้ว ซึ่งจะกระทบเรื่องดาวเทียมไทยคม ๙A จึงขอเสนอให้ที่ประชุมมีมติให้ STI ปรับเปลี่ยนและนำส่งแผนการรองรับการให้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ สิ้นสุดอายุการใช้งาน/แผนเยียวยาผู้ใช้บริการหรือแผนการให้บริการต่อเนื่อง ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก เพื่อให้ กสทช. พิจารณาใหม่

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ฯ อภิปรายว่า กรณีตำแหน่งวงโคจร ๕๑ องศาตะวันออก ที่สำนักงาน กสทช. ไม่พิจารณาข้อเสนอของบริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด เนื่องจากว่า บริษัทฯ ยื่นเอกสารไม่ครบถ้วนตามประกาศ โดยบริษัทฯ ไม่ได้ยื่นข้อเสนอการวางหลักประกัน ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ เกณฑ์การตัดสินที่มีน้ำหนักรวม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งความสามารถด้านการเงินและข้อเสนอการวางหลักประกัน มีน้ำหนัก ๒๐ คะแนน โดยที่ยังมีเกณฑ์ข้ออื่นที่มีน้ำหนักคะแนนอีก ดังนั้น ในกรณีที่บริษัทฯ ไม่ยื่นเอกสารตามเกณฑ์ในข้อใดก็ได้ ๐ คะแนน แต่ก็ต้องพิจารณาเกณฑ์ข้ออื่นไปตามปกติ ซึ่งสุดท้ายแล้ว บริษัทฯ อาจมีคะแนนรวมไม่ผ่านเกณฑ์ก็เป็นได้ แต่ไม่ควรไม่ผ่านด้วยสาเหตุการไม่ยื่นเอกสาร

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า กรรมการประเมินฯ ไม่มีสิทธิที่จะพิจารณาข้อเสนอของบริษัทฯ เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารตามภาคผนวก ค ของประกาศฯ เนื่องจากบริษัทฯ ระบุว่าไม่มีข้อเสนอการวางหลักประกันในการรักษาสิทธิ กรรมการประเมินฯ ได้หารือแล้วเห็นว่ากรณีนี้เป็นการไม่ทำตามข้อกำหนดในการยื่นเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน จึงไม่สามารถพิจารณาต่อได้

เลขาธิการ กสทช. เสนอที่ประชุมว่า เนื่องจากว่าเป็นผู้ขอรับอนุญาตรายเดียวที่ยื่นขอรับอนุญาตทั้ง ๓ ตำแหน่งวงโคจร และการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมใช้วิธีการประกวดราคา (Beauty Contest) โดยมีตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก ที่ผ่านการพิจารณาข้อเสนอขณะที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๑ องศาตะวันออก บริษัทฯ ไม่ได้ยื่นเอกสารการวางหลักประกันในการรักษาสิทธิ และตำแหน่งวงโคจร ๑๔๒ องศาตะวันออก บริษัทฯ ยื่นหลักประกันที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และเสนอแผนรักษาวงโคจรที่ไม่ชัดเจน หากสำนักงาน กสทช. ออกประกาศ ให้มีการเข้ามายื่นขอรับอนุญาตใหม่ ก็อาจเป็นไปได้ในลักษณะเดิม และอาจทำให้สำนักงาน กสทช. ถูกมองว่ามีการเอื้อประโยชน์ จึงขอเสนอที่ประชุมว่า ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก ให้ผ่านการพิจารณา กรณีตำแหน่งวงโคจร ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ขอให้เชิญบริษัทฯ มาเจรจาอีกหนึ่งรอบ เพื่อ สอบถามประเด็นปัญหาและสาเหตุในการยื่นข้อเสนอที่ไม่สอดคล้องกับประกาศฯ และหารือในเรื่องความเข้าใจใน TOR รวมทั้งการปรับปรุงข้อเสนอเพื่อที่สำนักงาน กสทช. จะไม่ต้องออกประกาศใหม่ ซึ่งก็อาจเป็นรายเดิมที่ยื่นขอรับอนุญาต โดยเพิ่มเฉพาะเอกสารในรายการที่ขาดไปในครั้งนี้

กสทช.ต่อพงศ์ฯ อภิปรายว่า เห็นด้วยกับสมมติฐานว่า การที่บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ยื่นข้อเสนอแสดงว่าบริษัทฯ ประสงค์จะได้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจร จึงควรมีการเจรจาอีกหนึ่งรอบก่อนที่จะมีการพิจารณา นอกจากนี้ การรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ มีการกำหนดกรณีที่มีการรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาวะแก๊รรัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ จึงเห็นว่าสำนักงาน กสทช. ควรจะต้องเตรียมคำตอบเพื่อสื่อสารสาธารณะไว้

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภักษร สอบถามสำนักงาน กสทช. ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอของบริษัทฯ เรื่องการคืนสิทธิวงโคจรให้ กสทช. โดยการแจ้งล่วงหน้า ๖ เดือน ก่อนสิ้นอายุการอนุญาต (๒๐ ปี) ดังนี้ ๑) เนื่องจากประกาศฯ มิได้มีการกำหนดเรื่องนี้เอาไว้ กรณีนี้สามารถดำเนินการได้หรือไม่ตามกฎหมายไทย ๒) การแจ้งคืนสิทธิล่วงหน้า ๖ เดือน เป็นระยะเวลาเพียงพอที่สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการหาผู้รับอนุญาตรายใหม่หรือการเปิดประมูลหรือไม่ ๓) เมื่อบริษัทฯ แจ้งคืนสิทธิแล้ว บริษัทฯ ยังต้องมีหน้าที่รักษาสิทธิใช่หรือไม่ เพราะอาจมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสิทธิในช่วงดังกล่าวจนกว่าจะได้ผู้รับอนุญาตรายใหม่หรือไม่ โดยเห็นว่าระยะเวลาการแจ้งคืนสิทธิล่วงหน้า ๖ เดือนนั้นสั้นเกินไปสำหรับการดำเนินการหาผู้รับอนุญาตเพื่อรักษาสิทธิในวงโคจร นอกจากนี้ ควรจะต้องมีการกำหนดช่วงระยะเวลาขั้นต่ำ (Minimum Requirement) ในการให้บริษัทฯ นำดาวเทียมไทยคม ๙A ขึ้นให้บริการในตำแหน่งวงโคจรดังกล่าวเพื่อทดลองตลาด ถ้าพิจารณาแล้วว่าไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงแจ้งสำนักงาน กสทช. เพื่อขอคืนสิทธิวงโคจร โดยอาจกำหนดระยะเวลาการแจ้งล่วงหน้าเป็น ๑ ปี หรือจนกว่าจะได้ผู้รับอนุญาตรายใหม่มาเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศ

สำนักงาน กสทช. ชี้แจง ดังนี้ ๑) กรรมการประเมินฯ ไม่ได้หารือเรื่องระยะเวลาในการแจ้งคืนสิทธิ ล่วงหน้า แต่เห็นว่าระยะเวลาตามข้อเสนอดังกล่าวจะสั้นเกินไป ซึ่งหลักเกณฑ์ปกติหากบริษัทฯ ประสงค์จะไม่ประกอบธุรกิจต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ล่วงหน้า โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการแจ้งความประสงค์ก่อนสิ้นสุดอายุใบอนุญาตเป็นระยะ ๑ ใน ๔ ของอายุใบอนุญาต เพื่อสำนักงาน กสทช. จะได้ดำเนินการต่อ ๒) ข้อความในเอกสารที่บริษัทฯ แจ้งสำนักงาน กสทช. ไม่ชัดเจน ทำให้ในเบื้องต้นกรรมการประเมินเข้าใจว่าเมื่อครบอายุการอนุญาต ๒๐ ปี แต่ตามข้อเท็จจริงจะเป็นกรณีที่บริษัทฯ พยายามรักษาสิทธิจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่สามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้ จึงขอคืนสิทธิโดยไม่มีการปรับ

กสทช. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.พิรงรองฯ ได้สอบถามสำนักงาน กสทช. ดังนี้ ๑) ในเชิงกฎหมาย มีบทบัญญัติในเรื่องการคืนสิทธิวงโคจรที่ให้ กสทช. ต้องพิจารณาเรื่องนี้ หรือไม่ และ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเรื่องนี้หรือไม่ ๒) หาก กสทช. อนุมัติให้บริษัทฯ ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร แต่เมื่อถึงเวลาดำเนินการแล้ว ในการลงทุนทุกอย่างมีความเสี่ยง ซึ่งในขณะนี้มีความเสี่ยง LEO ให้บริการ และยังมีเทคโนโลยีในอนาคตที่จะเข้ามาแทนที่ ทั้งนี้ กสทช. จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้หรือไม่

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดเรื่องการคืนสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการอนุญาต ซึ่งรวมถึงในกรณีการประมูลคลื่นความถี่โทรคมนาคมที่ยังไม่เคยมีกรณีเช่นนี้เกิดขึ้น โดยสิ่งที่บัญญัติไว้ในกฎหมายคือ หากจะประกอบกิจการใดก็ต้องได้ทรัพยากรนั้นด้วย และหากยกเลิกการประกอบกิจการก็ต้องคืนสิทธิในการใช้ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบกิจการไปด้วย

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) การให้บริการด้านโทรคมนาคมจะประกอบด้วย ๒ ส่วน ส่วนแรกคือการขออนุญาตประกอบกิจการ อีกส่วนหนึ่งคือเรื่องทรัพยากร เช่นเรื่องคลื่นความถี่ ซึ่งเรื่องการประกอบกิจการ ถ้าหากบริษัทดำเนินการธุรกิจไม่ได้ ก็จะมาขอสิ้นสุดใบอนุญาตประกอบกิจการ เมื่อสิ้นสุดใบอนุญาตประกอบกิจการก็จะทำให้สิทธินั้นสั้นไปด้วย ซึ่งในการประกอบกิจการจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต สำหรับเรื่องสิทธิในการใช้ทรัพยากร ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่กิจการดาวเทียมมีประกาศที่เกี่ยวข้องตั้งแต่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสิทธิ

ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่มีข้อกำหนดเรื่องการคืนสิทธิ แต่หากมองประโยชน์ของส่วนรวมหรือประเทศชาติเป็นหลักแล้ว ก็จะต้องขึ้นอยู่กับว่าการคืนสิทธินั้นทำให้รัฐเสียประโยชน์หรือไม่ การที่บริษัทยังถือสิทธิอยู่นั้นรัฐได้ประโยชน์หรือไม่ หรือในกรณีที่คืนแล้วบริษัทจะไม่เรียกร้องอะไรจากรัฐ ทำให้รัฐเสียประโยชน์หรือไม่ เนื่องจากไม่มีในบทบัญญัติแล้วจะดำเนินการอย่างไร ๒) เรื่องระยะเวลาแจ้งคืนสิทธิล่วงหน้า ๖ เดือน สอบถามสำนักงาน กสทช. ว่าดาวเทียมที่นำมาให้บริการในช่วงแรก ซึ่งยังไม่ทราบว่าเป็นระยะเวลาที่ปี โดยบริษัทฯ จะต้องพยายามหาลูกค้า หากหาลูกค้าได้ บริษัทฯ อาจสร้างดาวเทียมดวงใหม่ขึ้นไปทดแทน แต่หากหาไม่ได้ บริษัทฯ อาจต้องการคืนสิทธิ ซึ่งในทางเทคนิคแล้ว แม้ กสทช. จะอนุญาตให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี แต่ ITU จะมีการตรวจสอบว่ามีการนำความถี่ขึ้นใช้งานจริงหรือไม่ แต่ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. สามารถขอพักการใช้งานคลื่นความถี่ (Suspension) ได้ ซึ่งทำให้ได้ระยะเวลาเพิ่มขึ้นอีก ๓ ปี โดยต้องให้สำนักงาน กสทช. ประเมินว่าดาวเทียมไทยคม ๙A จะมีอายุใช้งานได้กี่ปี และต้องเพิ่มระยะเวลาอีก ๓ ปี

กสทช.ต่อพงศ์ฯ อภิปรายในประเด็น ดังนี้ ๑) เรื่องการคืนสิทธิ (Exit) เป็นบทเรียนที่สำคัญจากกรณีการประมูลทีวีดิจิตอล ซึ่งเป็นประเด็นที่มาพบภายหลัง ทำให้สำนักงาน กสทช. แพ้คดีในศาลปกครอง แม้จะดำเนินการโดยรอบคอบที่สุดแล้ว แต่เมื่อเริ่มประกอบกิจการก็ต้องยอมรับความจริงว่าธุรกิจต้องการผลกำไร หากไม่สามารถทำกำไรได้ก็ต้องยุติการดำเนินธุรกิจ ๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการแต่ละใบจะมีการกำหนดขอบเขต ซึ่งในกรณีนี้ดาวเทียมแต่ละดวงก็ถือเป็นขอบเขตได้ โดยการขอเพิกถอนใบอนุญาต หากบริษัทฯ จะคืนสิทธิโดยมีการแจ้งล่วงหน้า ๖ เดือน ถือเป็นเงื่อนไข ซึ่งเงื่อนไขของใบอนุญาตจะไม่ได้กำหนดเรื่องการมีอำนาจหรือไม่มีอำนาจ แต่เป็นการกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาต ในกรณีประสงค์จะยุติการประกอบกิจการก็จะต้องมีการเยียวยา

กสทช. พลอากาศโท ดร.ธนพันธุ์ฯ ได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า เรื่องการคืนสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (Exit) กฎหมายไม่ได้กำหนด แต่ก็ไม่ได้ห้ามไว้ จึงเห็นว่าน่าจะดำเนินการได้ แต่สิ่งที่เป็กังวลคือ เมื่อบริษัทฯ คืนสิทธิให้แก่สำนักงาน กสทช. แล้ว หากสำนักงาน กสทช. จะไม่ดำเนินการปรับ แต่ต้องมีข้อกำหนดว่าบริษัทฯ ก็จะต้องไม่เรียกร้องการเยียวยาใดๆ จากสำนักงาน กสทช. โดยขอให้เพิ่มเติมประเด็นนี้เพื่อให้มีความชัดเจน

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ ได้หารือที่ประชุมว่า ดาวเทียมสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของบริการโทรคมนาคม และสำนักงาน กสทช. ได้แจ้งว่าดาวเทียมไทยคม ๙A จะขึ้นให้บริการที่ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก โดยจะให้บริการกับลูกค้าภายในประเทศด้วย ทำให้บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด จะต้องมาขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่ ๓ เพื่อให้บริการดาวเทียมสื่อสารสำหรับดาวเทียมไทยคม ๙A เพราะเป็นบริษัทใหม่ แต่หากบริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ และมาขอสิ้นสุดใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่ ๓ จะทำให้สิทธิในทรัพยากรคือสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจะสิ้นสุดไปด้วยหรือไม่

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า สิทธิในทรัพยากรจะสิ้นสุดไป แต่สิ่งที่รัฐสูญเสียคืออัตราผลตอบแทนให้แก่รัฐ ร้อยละ ๐.๒๕ และจะเป็นภาระของสำนักงาน กสทช. ในการหาผู้มารับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรรายใหม่

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ ได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า การคืนสิทธิไม่ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมาย แต่มีข้อกังวลว่า กสทช. ดำเนินการเกินกว่ากฎหมายกำหนดหรือไม่ จึงพยายามหาหลักอ้างอิงโดยใช้หลักทางด้านการประกอบกิจการโทรคมนาคม กรณีการขอสิ้นสุดใบอนุญาต

ประกอบกิจการ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจะสิ้นสุดหรือไม่ เนื่องจากเป็นลักษณะเดียวกัน หากบริษัทฯ คินสิทธิ สำนักงาน กสทช. จะต้องหาผู้รับสิทธิใหม่ ถ้าบริษัทฯ ประกอบการไม่ได้ รัฐก็ไม่ได้รับ อัตราผลตอบแทนให้แก่รัฐ ร้อยละ ๐.๒๕ อยู่ดี

สำนักงาน กสทช. ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) เรื่องการประกอบกิจการ มีข้อกังวลเรื่อง การได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงสิทธิในการใช้งานเฉพาะในประเทศไทย แต่ยังครอบคลุมพื้นที่ต่างประเทศด้วย ซึ่งสำนักงาน กสทช. กำกับดูแลได้เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น ดังนั้น หากใช้ช่องทางการยกเลิกการประกอบกิจการโทรคมนาคม อาจไม่ครอบคลุมทั้ง ๑๐ วงโคจรดาวเทียม ๒) กรณีการคืนสิทธิ ในขณะนี้ สำนักงาน กสทช. ยังไม่มีประกาศใดที่กำหนดในเรื่องนี้ไว้ ซึ่งตามมาตรา ๒๗ (๑๔/๑) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ให้อำนาจของ กสทช. ในการดำเนินการให้มีการใช้ สิทธิในการได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติ และประชาชน ซึ่งกรณีสำนักงาน กสทช. ได้จัดสรรสิทธิไปแล้ว หากในเวลาต่อมาบริษัทฯ ไม่ต้องการที่จะ ได้รับสิทธิแล้ว เพื่อประโยชน์สูงสุด สำนักงาน กสทช. จึงควรออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ คืนสิทธิ แยกออกมาจากประกาศเรื่องการประกอบกิจการ

กสทช. พลตำรวจเอก ดร.ณัฐธรา มีข้อสังเกตว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ กำหนดให้รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม อันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และให้เป็นหน้าที่ของ กสทช. ตามมาตรา ๒๗ (๑๔/๑) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่จะต้องดำเนินการ เมื่อพิจารณาข้อเสนออื่นๆ ที่ผู้ขอรับอนุญาตเสนอเพิ่มเติม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลง เงื่อนไขดาวเทียมไทยคม การคืนสิทธิวงโคจร การขอสงวนสิทธิไม่รับผิดชอบค่าเสียหาย การคืนหลักประกัน ซึ่งล้วนเป็นข้อเสนอที่เกิดขึ้นในภายหลังและไม่เกี่ยวข้องกับการประมูลวงโคจรดาวเทียมในครั้งนี้ แม้ว่า ผู้ขอรับอนุญาตจะเสนอข้อเสนอเพิ่มเติมท้ายประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ข้อ ๒.๕ ภาคผนวก ข ที่กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตสามารถเสนอข้อเสนออื่นๆ เพิ่มเติมได้ แต่หาก กสทช. มีมติอนุญาตแล้วก็เป็น เงื่อนไขของการอนุญาตต่อไปหรือไม่ และข้อเสนอดังกล่าวอาจก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินสมควรไปหรือไม่ รวมทั้งการเสนอข้อเสนอเพิ่มเติมภายหลังอาจกระทบต่อหลักการแข่งขันที่เป็นธรรมหรือไม่

ประธาน กสทช. มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดเงื่อนไขว่าบริษัทจะต้องรักษา สิทธิในการเข้าใช้วงจรร้อยอย่างน้อย ๓ ปี หากประสงค์จะคืนสิทธิ ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือ ๑ ปี จึงจะไม่มีโทษปรับและไม่สามารถเรียกร้องค่าชดเชยหรือเยียวยาอย่างใดได้

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภิษา ได้เสนอที่ประชุมพิจารณากำหนด Minimum Time ให้บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจอย่างน้อย ๓ ปี จึงจะสามารถคืนสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรได้ โดยให้มีการ แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ ปี โดยไม่มีโทษปรับและไม่ได้รับค่าชดเชย

กสทช. พลอากาศโท ดร.ธนพันธุ์ มีความเห็นว่า สำนักงาน กสทช. ควรออกประกาศ หลักเกณฑ์ในเรื่องของการคืนสิทธิฯ ตามที่สำนักงาน กสทช. ได้เสนอในที่ประชุม เพื่อป้องกันปัญหา ในอนาคต โดยประธาน กสทช. มอบหมายให้สำนักงาน กสทช. ไปศึกษารายละเอียดกรณีการคืนสิทธิฯ

สำนักงาน กสทช. รายงานที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ข้อเสนอการขอยกเว้นการจัดทำ ประกันภัยความเสี่ยงภัยทุกชนิด (All risks insurance) เป็นข้อเสนอที่ไม่ได้ปรากฏในเอกสารของบริษัทฯ ตั้งแต่แรก โดยเป็นการเสนอด้วยวาจาในชั้นการเจรจากับคณะกรรมการประเมินฯ โดยบริษัทฯ เห็นว่าดาวเทียม

ไทยคม ๘A เป็นดาวเทียมเก่า ไม่สามารถทำประกันภัยความเสี่ยงภัยทุกชนิด (All risks insurance) ได้ จึงอาจเป็นเหตุแห่งการยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข โดยอาจเสนอที่ประชุม กสทช. เพื่อขอรับการพิจารณายกเว้น

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ข้อ ๒๖ ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก (ประกาศฯ) ซึ่งเป็นกรณีดาวเทียมใหม่ ผู้ประกอบการจึงต้องทำประกันครอบคลุมไปถึงจรวด เนื่องจากในการขึ้นสู่วงโคจรในอวกาศ มีโอกาสที่จรวดจะตก และสร้างความเสียหายขึ้น ซึ่งความรับผิดชอบอยู่ที่สำนักงาน กสทช. ในฐานะรัฐ เพราะกิจการอวกาศเป็นความรับผิดชอบของรัฐ จากนั้นจึงไปดำเนินการกับเอกชนอีกชั้นหนึ่ง บริษัทจึงต้องมีการทำประกัน

สำนักงาน กสทช. โดยสำนักกฎหมายโทรคมนาคม ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ตามข้อ ๒๖ ของประกาศฯ กำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องจัดทำประกันภัยความเสี่ยงทุกชนิด ถ้าหากที่ประชุม มีมติให้บริษัทฯ ยื่นขอรับการยกเว้น จะไม่สอดคล้องตามประกาศฯ

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัยฯ และ กสทช. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.พิรงรองฯ สอบถามสำนักงาน กสทช. ในประเด็นเรื่องข้อเสนอด้วยวาจาของบริษัทฯ ว่ามีผลเป็นอย่างไร และ กสทช. จะต้องดำเนินการแค่ไหน อย่างไร

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพฯ ได้แสดงความเห็นเรื่องการคืนหลักประกันการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมว่า สำนักงาน กสทช. จะคืนหลักประกันให้บริษัทฯ ภายใน ๑๕ วัน หลังจากบริษัทฯ นำดาวเทียมไทยคม ๘A ขึ้นสู่วงโคจร ซึ่งเป็นไปตามข้อ ๒๐ ของประกาศฯ แต่ทั้งนี้ ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ในลักษณะจัดชุด (Package) มีบทปรับในเรื่องความเสียหาย แต่ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ไม่ได้มีการกำหนดบทปรับไว้

กสทช. พลอากาศโท ดร.ธนพันธุ์ฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่าในประกาศฯ มิได้กำหนดบทปรับ แต่บริษัทฯ กลับเสนอให้กำหนดให้ไม่มีโทษปรับในเรื่องนี้การอนุญาต แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ อาจมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เห็นควรให้สำนักงาน กสทช. สื่อสารกับผู้ประกอบการในเรื่องนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันต่อไป

มติที่ประชุม

๑. รับทราบผลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต และผลการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของแบบคำขอรับอนุญาต พร้อมทั้งเอกสารหลักฐาน และข้อมูลที่ต้องยื่นในการขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก
๒. รับทราบผลการพิจารณาข้อเสนอและผลการเจรจาต่อรองของผู้ขอรับอนุญาตตามเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก
๓. เห็นชอบให้บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด (บริษัทฯ) เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก และเห็นชอบเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ดังนี้

- ๓.๑ ให้บริษัทฯ แจ้งบริษัท สเปนซ์ เทค อินโนเวชั่น จำกัดให้นำส่งแผนการรองรับการให้บริการดาวเทียมไทยคม ๔ สิ้นสุดอายุการใช้งาน/แผนเยียวยาผู้ใช้บริการหรือแผนการให้บริการต่อเนื่อง ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก เพื่อให้ กสทช. พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ บริษัท สเปนซ์ เทค อินโนเวชั่น จำกัด ยังคงมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามเงื่อนไขการใช้ช่องสัญญาณ สำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State use and Public Services) บนดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๑๑๙.๕ องศาตะวันออก ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยต้องไม่มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ
- ๓.๒ บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องจัดสรรช่องสัญญาณสำหรับการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ของรัฐ (State use and Public Services) บนดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก ให้แก่ภาครัฐโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายจำนวนไม่เกิน ๑ TPE (๓๖ MHz) ทั้งนี้ ตามที่มีการร้องขอและมีช่องสัญญาณที่สามารถให้บริการได้
- ๓.๓ บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก ตามที่ได้รับอนุญาตเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และหากประสงค์จะยกเลิกต้องแจ้ง กสทช. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ ปี โดยบริษัทฯ ไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ จาก กสทช. ได้
- ๓.๔ การคืนหลักประกันการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ให้เป็นไปตามข้อ ๒๐ ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก
- ๓.๕ การจัดทำประกันภัยความเสี่ยงทุกชนิด (All risks insurance) ให้เป็นไปตามข้อ ๒๖ ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก
- ๓.๖ ข้อเสนออื่นใดที่บริษัทฯ เสนอมา ที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในเงื่อนไขที่กล่าวมาข้างต้น หรือขัด/แย้งกับเงื่อนไขที่กำหนดข้างต้น ที่ประชุมไม่รับพิจารณา
๔. เห็นชอบกรณีการไม่มีผู้สมควรได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก และให้สำนักงาน กสทช. เริ่มกระบวนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก ต่อไป ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ ๕๑ และ ๑๔๒ องศาตะวันออก
- กสทช. พลตำรวจเอก ดร. อนุรักษ์ฯ และ กสทช. ต่อพงศ์ฯ งดออกเสียง

หมายเหตุ

๑. ที่ประชุมได้มีมติรับรองมติที่ประชุม กสทช. ในวาระนี้ เพื่อนำไปปฏิบัติหรือดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้องต่อไป
๒. ที่ประชุมมอบหมายสำนักงาน กสทช. ศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำหลักเกณฑ์การคืนสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และนำเสนอที่ประชุม กสทช. ต่อไป
๓. กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภิชฯ มีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๕/๒๒๙ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในส่วนการอภิปราย
๔. กสทช. พลตำรวจเอก ดร. อนุรักษ์ฯ มีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๗/๒๔๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในส่วนการอภิปราย
๕. กสทช. พลอากาศโท ดร. รณพันธ์ฯ มีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๒/๒๒๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในส่วนการอภิปราย
๖. กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ มีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๖/๒๘๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในส่วนการอภิปราย

ระเบียบวาระที่ ๖ : เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี -

ทั้งนี้ ประธานแจ้งกำหนดการประชุม กสทช. ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๗ ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๐ น.

ประธาน

กล่าวขอบคุณคณะกรรมการฯ และกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๒๕ น.